

**SCIENCE
PROBLEMS.UZ**

ISSN 2181-1342

Actual problems of social and humanitarian sciences
Актуальные проблемы социальных и гуманитарных наук

**Ijtimoiy-gumanitar
fanlarning dolzARB
muammolari**

Jild 3, Son 12/1

2023

SCIENCEPROBLEMS.UZ

**ИЖТИМОЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ
ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ**

№ 12/1 (3)-2023

**АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО-
ГУМАНИТАРНЫХ НАУК**

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

ТОШКЕНТ-2023

БОШ МУҲАРРИР:

Исанова Феруза Тулқиновна

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:

07.00.00-ТАРИХ ФАНЛАРИ:

Юлдашев Анвар Эргашевич – тарих фанлари доктори, сиёсий фанлар номзоди, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Мавланов Укташ Махмасабирович – тарих фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Хазраткулов Аброр – тарих фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети.

08.00.00-ИҚТИСОДИЁТ ФАНЛАРИ:

Карлибаева Раја Хожабаевна – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Худойқулов Садирдин Каримович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Азизов Шерзод Ўкташович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон Республикаси Божхона институти;

Арабов Нурали Уралович – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Холов Актам Ҳатамович – иқтисодиёт фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Шадиева Дилдора Ҳамидовна – иқтисодиёт фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент в.б., Тошкент молия институти;

Шакаров Қулмат Аширович – иқтисодиёт фанлари номзоди, доцент, Тошкент ахборот технологиялари университети

09.00.00-ФАЛСАФА ФАНЛАРИ:

Ҳакимов Назар Ҳакимович – фалсафа фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Яҳшиликов Жўрабой – фалсафа фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Ғайбуллаев Отабек Мухаммадиевич – фалсафа фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат чет тиллар институти;

Ҳошимхонов Мўмин – фалсафа фанлари доктори, доцент, Жиззах педагогика институти;

Носирходжаева Гулнора Абдукахаровна – фалсафа фанлари номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Турдиев Бехруз Собирович – фалсафа фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент, Бухоро давлат университети.

10.00.00-ФИЛОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Ахмедов Ойбек Сапорбаевич – филология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Кўчимов Шуҳрат Норқизилович – филология фанлари доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Салаҳутдинова Мушарраф Исамутдиновна – филология фанлари номзоди, доцент, Самарқанд давлат университети;

Кучкаров Рахман Урманович – филология фанлари номзоди, доцент в/б, Тошкент давлат юридик университети;

Юнусов Мансур Абдуллаевич – филология фанлари номзоди, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Сайдов Улугбек Арипович – филология фанлари номзоди, доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси.

12.00.00-ЮРИДИК ФАНЛАР:

Ахмедшаева Мавлюда Ахатовна – юридик фанлар доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Мухитдинова Фирюза Абдурашидовна – юридик фанлар доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Эсанова Замира Нормуротовна – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган юрист, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳамроқулов Баҳодир Мамашарифович – юридик фанлар доктори, профессор в.б., Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университети;

Зулфиқоров Шерзод Ҳуррамович – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Жамоат хавфизилиги университети;

Хайитов Хушвақт Сапарбаевич – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси

Президенти хузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Асадов Шавкат Файбуллаевич – юридик фанлар доктори, доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти хузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Утемуратов Махмут Ажимуратович – юридик фанлар номзоди, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Сайдуллаев Шахзод Алиханович – юридик фанлар номзоди, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Юсупов Сардорбек Баходирович – юридик фанлар доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳакимов Комил Бахтиярович – юридик фанлар доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Амирнов Зафар Актамович – юридик фанлар бўйича фалсафа доктори (PhD), Ўзбекистон Республикаси Судъялар олий кенгаши хузуридаги Судъялар олий мактаби;

Жўраев Шерзод Юлдашевич – юридик фанлар номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Бабаджанов Атабек Давронбекович – юридик фанлар номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Раҳматов Элёр Жумабоевич – юридик фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), Тошкент давлат юридик университети.

13.00.00-ПЕДАГОГИКА ФАНЛАРИ:

Хашимова Дильдархон Уринбоевна – педагогика фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Ибрагимова Гулнора Хавазматовна – педагогика фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Закирова Феруза Махмудовна – педагогика фанлари доктори, Тошкент ахборот технологиялари университети хузуридаги

педагогик кадрларни қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тармоқ маркази; Тайланова Шохида Зайневна – педагогика фанлари доктори, доцент.

19.00.00-ПСИХОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Каримова Васила Маманосировна – психология фанлари доктори, профессор, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети;

Ҳайитов Ойбек Эшбоевич – Жисмоний тарбия ва спорт бўйича мутахассисларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш институти, психология фанлари доктори, профессор

Умарова Навбаҳор Шокировна – психология фанлари доктори, доцент, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети, Амалий психологияси кафедраси мудири;

Атабаева Наргис Батировна – психология фанлари доктори, доцент, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети;

Қодиров Обид Сафарович – психология фанлари доктори (PhD), Самарқанд вилоят ИИБ Тиббиёт бўйими психологик хизмат бошлиғи.

22.00.00-СОЦИОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Латипова Нодира Мухтаржановна – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон миллий университети кафедра мудири;

Сеитов Азамат Пўлатович – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон миллий университети;

Содиқова Шоҳида Марҳабоевна – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон халқаро ислом академияси

23.00.00-СИЁСИЙ ФАНЛАР

Назаров Насридин Атакуллович –сиёсий фанлар доктори, фалсафа фанлари доктори, профессор, Тошкент архитектура қурилиш институти;

Бўтаев Усмонжон Хайруллаевич –сиёсий фанлар доктори, доцент, Ўзбекистон миллий университети кафедра мудири.

ОАК Рўйхати

Мазкур журнал Вазирлар Маҳкамаси хузуридаги Олий аттестация комиссияси Раёсатининг 2022 йил 30 ноябрдаги 327/5-сон қарори билан тарих, иқтисодиёт, фалсафа, филология, юридик ва педагогика фанлари бўйича илмий даражалар бўйича диссертациялар асосий натижаларини чоп этиш тавсия этилган илмий нашрлар рўйхати (Рўйхатга) киритилган.

Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари электрон журнали 1368-сонли гувоҳнома билан давлат рўйхатига олинган.
Муассис: "SCIENCEPROBLEMS TEAM"
масъулияти чекланган жамият.

Таҳририят манзили:

Тошкент шаҳри, Яккасарой тумани, Кичик Бешёғоч кўчаси, 70/10-үй. Электрон манзил:
scienceproblems.uz@gmail.com

Телеграм канал: https://t.me/scienceproblems_uz

МУНДАРИЖА

07.00.00 – ТАРИХ ФАНЛАРИ

<i>Елмуратов Икматулла Гайбуллаевич</i> ҚОРАҚАЛПОҒИСТОНДАГИ БИРИНЧИ ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ ТАРИХИ (1931-1936 ЙИЛЛАР)	12-18
<i>Qitaybekov Azizbek Kenesbek o'g'li</i> QORAQALPOG'ISTONDA HAVO TRANSPORTINING SHAKLLANISHIDA "DOBROLET" AKSIYADORLIK JAMIYATINING O'RNI	19-23
<i>Nawrizbaeva Nurjamal Qudaybergenovna</i> QORAQALPOQLARNING GILAMCHILIGI BILAN BOG'LIQ BA'ZI MAROSIMLAR	24-29
<i>Сайдуллаев Фаррух Умедулло ўғли</i> МУҲАММАД ҲАКИМ ТЕРМИЗИЙНИНГ ЭТНОЛОГИК ВА ЭТНОГРАФИК ТАДҚИҚОТЛАРИ	30-35
<i>Berdiqulov Mirolim Tugalvoyevich</i> TO'DA-1 NEOLIT MAKONINING O'ZBEKISTON TOSH DAVRI ARXEOLOGIYASINI O'RGANISHDAGI O'RNI	36-40
<i>Olimjonova Gulida Olimjon qizi</i> O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA DAVLAT BOJXONA XIZMATI ORGANLARI FAOLIYATI ..	41-47
<i>O'ng'arov Lazizbek Amiriddin o'g'li</i> NUROTA TOG' TIZMASINING TOSH DAVRI ARXEOLOGIYASINING O'RGANILISH TARIXI..	48-53
<i>Rahmonov Faxriddin Shoymardonovich</i> MILLIY DEHQONCHILIK MADANIYATINI ETNO-TARIXIY MANBALARDA AKS ETISHI (JANUBIY O'ZBEKISTON MISOLIDA)	54-58
<i>Tilavboyev Muhammad</i> JIZZAX VOHASIDA OT BILAN BOG'LIQ URF-ODATLAR VA MAROSIMLAR	59-63
<i>To'xtaboyev Xurmatullo Shomirza o'g'li</i> O'ZBEKISTON ILM-FANI RIVOJIDA FARG'ONA DAVLAT UNIVERSITETINING O'RNI (MUSTAQILLIK YILLARI MISOLIDA)	64-68
<i>Рахматиллаев Хасанбой</i> МАРКАЗИЙ ОСИЁНИНГ ҚАДИМГИ ДАВР ЭТНИК ТАРИХИНИ ЁРИТИШДАГИ АЙРИМ МУАММОЛИ МАСАЛАЛАР ВА УСУЛЛАРГА ДОИР	69-74
<i>Qurbanova Manzila Boqiyevna</i> BUXORO VOHASI MILLIY SHIRINLIKHLARI VA ICHIMLIKHLARI	75-80
<i>Ravshanova Gulora</i> QASHQADARYO VOHASIDA MUNTAZAM QUROLLI HARAKATLAR TA'MINOTI (XX-asrning 20- yillarida)	81-85
<i>Зарипбаев Уснатдин Оракбаевич</i> ИККИНЧИ ЖАҲОН УРУШИ ЙИЛЛАРИДА ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР ПРОКУРАТУРА ОРГАНЛАРИ ФАОЛИЯТИ	86-90

<i>Baxronov Abdullo Haydar o'gli</i>	
O'ZBEKISTONDA TOSH DAVRI ARXEOLOGIYASINI O'RGANISHDA XALQARO EKSPEDISIYALARINING O'RNI	91-95
<i>Maxmatqulov Jasur Isroil o'g'li</i>	
GIYOHVANDLIKKA QARSHI KURASH MAVZUSINING NAZARIY-METODOLOGIK ASOSLARI	96-101
<i>Eanova Nilufar</i>	
O'ZBEKİSTON-TURKİYA HAMKORLIGI VA UNİNG NATİJASI (TO'QIMACHILIK SANOATI MISOLIDA)	102-106
<i>Норбоев Сарвар Қахрамон ўғли</i>	
АФРОСИЁБДАГИ СҮФД МУДОФАА ДЕВОРИГА ОИД ТАДҚИҚОТЛАРНИНГ ЎРГАНИЛИШИ (XX АСРНИНГ 50-80-ЙИЛЛАРИ).....	107-111
<i>Эсонов Зиёдбек Юлдашевич</i>	
ФАРГОНА ВОДИЙСИ АҲОЛИСИ ТЎҚИМАЧИЛИК ҲУНАРМАНДЧИЛИГИ АНЪАНАЛАРИ	112-117
<i>Tishabayeva Irodaxon Rasulovna</i>	
1960-1970 YILLARDA O'ZBEKISTONDA MAKTABGACHA TARBIYA MUASSASALARI FAOLIYATI	118-124
<i>To'xtamisheva Fotima Musurmonovna</i>	
MUSTAQILLIK YILLARIDA QASHQADARYO VOHASI KASHTADO'ZLIGIDA O'ZGARISHLAR.....	125-132
<i>Sattorov Nurbek</i>	
SHIMOLIY BAQTRIYA VA ZARAFSHON MINTAQALARIDA DEHQONCHILIK VA CHORVACHILIK MADANIYATI SOHIBLARI ETNOMADANIY ALOQALARINING O'ZBEK XALQI ETNOGENEZEI SHAKLLANISHIDAGI O'RNI	133-138
<i>Hazratov Nurali Burxon ug'li</i>	
QADIMGI KESH VILOYATI HUDUDIDAGI ARXEOLOGIK YODGORLIKALARINING O'RGANILISH TARIXIDAN	139-144
<i>Mamatqulov Bekzod Sherozovich</i>	
O'ZBEKISTONDA GAZ-OLTINGUGURT SANOATINING YUZAGA KELISHI VA UNING RIVOJLANISH TARIXI (QASHQADARYO VILOYATI MISOLIDA).....	145-149
<i>Berdiyev Jamshid</i>	
VOHA JOY NOMLARINING SHAKLLANISHIDA ETNONIMLAR VA PATRONIMLARNING TUTGAN O'RNI	150-155
<i>Djurakulov Sherzod Davronovich</i>	
SAMARQAND VILOYATI HUDUDIDI TOSH DAVRI ARXEOLOGIYASINING O'RGANILISHI TARIXI	156-161
<i>Курбанова Дилрабо Шерипбоевна</i>	
ПАРЛАМЕНТ ТАРИХИ ВА ТАРИХШУНОСЛИГИ	162-172

<i>Zuxriddin Boltayevich Juнаев</i> ХОРАЗМДА РЕСПУБЛИКА ТУЗУМИ: ЮТУҚЛАР ВА МУАММОЛАР (1920-1924 йиллар)	173-181
<i>Mamatdiev Boxodir Bobojonovich</i> QASHQADARYO MUZEYIDAGI NODIR OSTODON	182-186
<i>Norqo'chqarov Xushvaqt Eshnazarovich</i> AFG'ONISTONDA O'ZBEK TILINING QONUNIY ASOSLANISHI, O'ZBEKLAR IJTIMOIY-MADANIY HAYOTIDAGI O'RNI (XX ASR – XXI ASR BOSHLARI)	187-197
<i>Ibragimov Rahmon Ziyodullaevich</i> ТОШКЕНТ ВОҲАСИ СҮНГИ БРОНЗА ДАВРИ ТАРИХИ ТИЗИМИДА: Дағн үдуми ва миграция масалалари	198-203
<i>Azamatova Gulmira Bayirbekovna</i> ОДАМ САВДОСИГА УЧРАГАН МИГРАНТ ХОТИН-ҚИЗЛАР ҲАҚИДА БАЪЗИ МУЛОҲАЗАЛАР	204-208
<i>Tishabayeva Irodaxon Rasulovna</i> 1960-1970 YILLARDA O'ZBEKİSTONDA MAKTABGACHA TARBIYA MUASSASALARI FAOLIYATI	209-215
08.00.00 – ИҚТИСОДИЁТ ФАНЛАРИ	
<i>Ostonokulov Azamat Abdurakovich, Inoyatov Mardonbek Mo'min o'g'li</i> DAVLAT SEKTORIDA ICHKI AUDITNING XALQARO STANDARTLARI	216-226
<i>Kurbaniyazov Shaxzodbek Karimovich</i> O'ZBEKİSTONDA KORPORATIV BOSHQARUV TASHKILIY- IQTISODIY MEXANIZMI SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING NAZARIY VA USLUBIY ASOSLARI	227-232
<i>Отабеков Отажон Гайрат ўғли</i> ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА ОПТИМАЛ СОЛИҚ ЮКИ ВА ИҚТИСОДИЙ ЎСИШ МАСАЛАЛАРИ	233-243
<i>Шакирова Фарғат Болтаевна</i> ИННОВАЦИОН ИҚТИСОДИЁТНИ РИВОЖЛАНТИРИШДА БАҲОЛАШ ИНДИКАТОРЛАРИНИНГ АҲАМИЯТИ	244-255
<i>Мамбетназаров Бахыт Бисенбаевич</i> ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИДА ТАДБИРКОРЛИК СУБЬЕТЛАРИНИНГ РИВОЖЛАНТИРИШ ИСТИҚБОЛЛАРИ	256-263
<i>Jumaniyazova Ro'za Quvondiq qizi</i> TURIZM INFRATUZILMASI TUSHUNCHASI VA UNING O'ZIGA XOS JIHATLARI	264-269
<i>Matniyozov Murodjon Rajabbayevich</i> DESTINATSIYA IMIDJINI SHAKLLANTIRISHDA TURISTLARNING SODIQLIGI VA QONIQISHINING AHAMIYATI	270-278

<i>Хамидова Зарифа Урол қизи</i>	
ДАВЛАТ СЕКТОРИДА ИЧКИ АУДИТ ВА ДАВЛАТ МОЛИЯВИЙ НАЗОРАТ ТАДБИРЛАРИНИ ТАШКИЛ ЭТИШ ЙЎНАЛИШЛАРИ	279-291
<i>Toshaliyeva Saodat Toxirovna</i>	
KICHIK TADBIRKORLIK TUSHUNCHASI VA UNING IJTIMOIY-IQTISODIY MOHIYATI	292-296
<i>Худойназаров Фахрутдин Хаитович</i>	
ИБН ХАЛДУННИНГ ИҚТИСОДИЁТГА ТАВСИЯЛАРИ	297-304
<i>Nurullayev Hoshimjon Hamidovich</i>	
GASTRANOMIYANING TURIZM RIVOJLANISHIDAGI AHAMIYATI	305-313
<i>Кадырова Шарофат Амоновна</i>	
ЗАРУБЕЖНЫЙ ОПЫТ РАЗВИТИЯ СФЕРЫ УСЛУГ В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛИЗАЦИИ....	314-323
<i>Бегматова Зиёда Захиджановна</i>	
ДАВЛАТ ИНТЕРАКТИВ ХИЗМАТЛАРИ ТИЗИМИ АСОСИДА КАДРЛАР БАНДЛИГИНИ ВА УЛАРГА ТАЛАБНИ БАҲОЛАШ	324-332
<i>Shafkarov Bakhrom Khudoyberdievich</i>	
TERRITORIAL FEATURES AND THEIR EFFECTIVE USE IN THE CULTIVATION OF VITICULTURE PRODUCTS	333-340
<i>Masharipova Fazilat Axmedovna</i>	
OZIQ-OVQAT XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHDA RAQAMLI IQTISODIYOTNING AHAMIYATI	341-348
<i>Мусинов Дишод Султанович</i>	
ХИЗМАТ КЎРСАТИШ СОҲАСИННИНГИЖТИМОЙ ВА ИҚТИСОДИЙ САМАРАДОРЛИГИИҚТИСОДИЙ ЎСИШ ОМИЛИ СИФАТИДА	349-359
<i>Шакирова Юлдуз Сайдалиевна</i>	
ВОПРОСЫ РАЗРАБОТКИ ДОРОЖНОЙ КАРТЫ АКТИВИЗАЦИИ ИННОВАЦИОННЫХ ПРОЦЕССОВ	360-368
<i>Абдиовохидов Мамуржон Авазхон ўғли</i>	
РАҚАМЛИ ИҚТИСОДИЁТ ШАРОИТИДА ХИЗМАТ КЎРСАТИШ СОҲАСИНГ МАЗМУНИ, ТАВСИФИ ВА РИВОЖЛАНТИРИШ ЙЎНАЛИШЛАРИ	369-380
<i>To'xtasinova Muxayyo Mirzasultonovna</i>	
DAVLATNING INNOVATSION TIZIMINI SHAKLLANTIRISH MASALASIGA	381-388
<i>Курбанова Раҳима Джамшедовна, Мирзаева Ширин Нодировна</i>	
РОЛЬ ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО КАПИТАЛА В СТИМУЛИРОВАНИИ ИННОВАЦИОННОГО РАЗВИТИЯ В УЗБЕКИСТАНЕ	389-403
<i>Набиева Нилуфар Муратовна</i>	
ОСОБЕННОСТИ КОМПЛЕКСА МАРКЕТИНГОВОГО ПРОДВИЖЕНИЯ КОМПАНИИ В ЦИФРОВОЙ СРЕДЕ	404-416

<i>Safarov Radjabboy Eshmukhammadovich</i>	
KAMBAG'ALLIKNI QISQARTIRISHDA INDIVIDUAL DAROMADGA SOLIQLAR MEXANIZMIDAN SAMARALI FOYDALANISH MASALALARI	417-428
<i>Sharipova Zulayho</i>	
SANOAT TARMOQLARI KLASTERLARINI RIVOJLANTIRISH VA SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI	429-434
<i>Шарипов Акбар Илхамович</i>	
ЧАКАНА САВДО КОРХОНАЛАРИНИ РИВОЖЛАНТИРИШДА РА҆КАМЛИ МАРКЕТИНГНИ РОЛИ	435-440
<i>Хаджаев Хабибулла Сагдуллаевич</i>	
ОБЪЕКТИВНАЯ НЕОБХОДИМОСТЬ И ЭКОНОМИЧЕСКАЯ СУЩНОСТЬ АНТИМОНОПОЛЬНОЙ ПОЛИТИКИ В РАЗВИТИИ НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКИ.441-447	
<i>Xamzayeva Dilfuza Samarovna</i>	
SURXANDARYO VILOYATIDA TURISTIK MAHSULOTLARNI BAHOLASH VA SAMARALI RIVOJLATIRISH IMKONIYATLARI	448-452
<i>Усманова Насиба Акбаржоновна</i>	
ПУТИ РАЗВИТИЯ МЕНЕДЖМЕНТА В СФЕРЕ УСЛУГ	453-459
<i>Исхакова Сарвар Аюбовна</i>	
ЦИФРОВАЯ ТРАНСФОРМАЦИЯ И ЕЕ ВЛИЯНИЕ НА ЗАНЯТОСТЬ И КВАЛИФИКАЦИЮ ПЕРСОНАЛА В СФЕРЕ БЫТОВОГО ОБСЛУЖИВАНИЯ В УЗБЕКИСТАНЕ	460-467
<i>Ollanazarov Bekmurod Davlatmuratovich</i>	
INNOVATSION TADBIRLIKNI MOLIYALASHTIRISHDA MUQOBIL MOLIYALASHTIRISH VOSITALARIDAN FOYDALANISH VA UNI TURISTIK XIZMATLAR SOHASIDA QO'LLASH IMKONIYATLARI	468-479
<i>To'ychiyeva Nodira G'ulom qizi</i>	
OLIY TA'LIMNI BOSHQARISHDAGI INNOVATSIYALAR. CHAT GPT YOHUD SUN'YIY INTELLEKT	480-485
<i>Абдураҳимова Саида Аҳмаджановна, Адилова Гўзал Абзаловна</i>	
ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА КИЧИК БИЗНЕС СУБЪЕКТЛАРИ ТАРКИБИЙ ҚИСМЛАРИНИНГ БАРҚАРОР РИВОЖЛANIШ ТАҲЛИЛИ	486-494
<i>Maxsudov Sherzod Solijonovich</i>	
TO'QIMACHILIK SANOATI KORXONALARIDA INVESTITSION MUHIT JOZIBADORLIGINI BOSHQARISHNING ZAMONAVIY TENDENSIYALARI	495-500
<i>Tadjibekova Dilnoza Bakhtiyorovna</i>	
ENHANCING FINANCIAL RESOURCE FORMATION IN BUSINESSES	501-506
<i>Radjabova Malika Ziyodullayevna</i>	
AHOLI BANDLIGINI TA'MINLASH ISTIQBOLLARI XUSUSIDA	507-512

09.00.00 - ФАЛСАФА ФАНЛАРИ

<i>Asraqulova Adiba Nabiyevna</i>	
ZAMONAVIY DAVRDA IQTISODGA FALSAFIY QARASHLAR	513-520
<i>Жўраев Аҳмад Муҳаммадиевич</i>	
ТИНЧЛИКПАРВАРЛИК ФОЯЛАРИНИНГ ЖАМИЯТ ТАРАҚҚИЁТИДАГИ АҲАМИЯТИ	521-530
<i>Гуламова Мавжуда Ташиулатовна</i>	
АХМАД ЗИЁУДДИН АЛ-КУМУШХОНАВИЙ АСАРЛАРИДА КОМИЛ ИНСОН ФОЯЛАРИНИНГ ФАЛСАФИЙ ТАҲЛИЛИ	531-538
<i>Abduxolikova Nasiba Alijonovna</i>	
YOSHLARNING ONLAYN TA'LIM JARAYONIGA TA'SIR ETUVCHI IJOBIY SALBIY OMILLAR	539-544
<i>Yazdonov Zikirillo Shukurilloyevich</i>	
QALANDARIYLIK VA UNING INSON, JAMIYAT TIZIMIDAGI O'RNI	545-552
<i>Sharipova Barno Salimovna</i>	
BIOETIK MADANIYATNING RIVOJLANISH BOSQICHLARI VA UNING ZAMONAVIY IMIJI	553-558
<i>Xalikulova Umida Rustamovna</i>	
AXBOROT MUHITINING OLIY TA'LIMGA TA'SIRI: KONSTRUKTIV VA DESTRUKTIV OMILLAR	559-564
<i>Abbasova Maftuna Subxonovna, Temirova Xurshida</i>	
OILA VA NIKOH MA'NAVIYATI, OILANI MUSTAHKAMLASH OMILLARI	565-571
<i>Tog'ayev Nodirjon Ergashevich</i>	
AJDODLARIMIZ BOY ILMIY MEROSINING O'ZBEKİSTONDA MA'RIFATLI JAMIYAT QURISH HAMDA YOSHLAR TARBIYASIDA TUTGAN O'RNI	572-576
<i>Kipchoqov Xomidjon Gulomovich</i>	
JAVOBGARLIK PRINSIPINI SHAKLLANTIRISH AXLOQSHUNOSLIKNING ASOSIY MASALASI SIFATIDA	577-581
<i>Raximova Rayxon Abdurasulovna</i>	
ZAMONAVIY OILADA MA'NAVIY-AXLOQIY QADRIYATLARNI SHAKLLANTIRISH: MUAMMONING NAZARIY VA USLUBIY TAHLILI	582-586
<i>Аззамова Нилюфар Шухратовна</i>	
"АДАБ АЛЬ-ТАБИБ" КАК ИСТОЧНИК НАЦИОНАЛЬНОЙ БИОЭТИКИ	587-591
<i>Axmadiyev Nuriddin Muxutdinovich</i>	
INTELLEKTUAL MADANIYAT YOSHLARNING INNOVATSION FAOLLIGINI OSHIRISHNING MUHIM MEZONI SIFATIDA	592-596
<i>Nabiiev Mansur Jamxur o'g'li</i>	
DEMOKRATIK JAMIYAT TARAQQIYOTIDA IJTIMOIY G'OYALAR EVOLYUTSIYASI VA MODERNIZATSİYASI	597-603

<i>Kenjayeva Dilrabo Romanovna, Xaydarova Larisa Sunnatovna</i>	
GLOBALLASHUV SHAROITIDA MILLIY MADANIYAT SOHASIDAGI O'ZGARISHLARNING O'ZIGA XOS JIHATLARI	604-609
<i>Abduraximova Tursunoy Abduvoxid qizi</i>	
O'ZBEKISTONDA OLIY TA'LIM TRANSFORMATSIYASINING FALSAFIY MOHIYATI	610-615
<i>Tagayev Ganisher Xasanovich</i>	
YOSHLAR ETNOESTETIK DUNYOQARASHINI RIVOJLANTIRISHDA BADIY-ESTETIK OMILLARNING O'RNI	616-625
<i>Шоназаров Жамишид Шухратович</i>	
БЕҲБУДИЙ ВА УНИНГ ДАВЛАТЧИЛИК ФОЯСИ	626-630
<i>Ҳамраев Сироҷ Абруевич</i>	
ЖАМИЯТ ЯНГИЛАНИШИ ВА ТАДБИРКОР МАҶНАВИЯТИ	631-637
<i>Nabiyev Bekzod Muxammadumarovich</i>	
MAFKURAVIY ISHLARNI TASHKIL ETISHDA ZAMONAVIY TARG'IBOT TEXNOLOGIYALARI: O'ZBEKISTON VA XORIJ TAJRIBASI	638-642
<i>Hashimova Gulsina Ismoyilovna</i>	
HARBIY IJTIMOIY ISH VA HARBIY MADANIYATNING HARBIY XIZMATCHILAR FAROVONLIGINI TA'MINLASHDAGI ROLI	643-648
<i>Karimova Gulnoza Yigitaliyevna</i>	
AXLOQIY MADANIYAT TUSHUNCHASINI RIVOJLANTIRISHNING IJTIMOIY ZARURIYATI	649-655
<i>Sharipova Kamola Usmonjonovna</i>	
YANGI O'ZBEKISTONDA GENDER TENGLIKNI TA'MINLASH BO'YICHA ILG'OR XORIJUY DAVLATLAR TAJRIBASINI MILLIY STRATEGIYAGA TRANSFORMASIYALASH ISTIQBOLLARI	656-661

08.00.00- Иқтисодиёт фанлари

Safarov Radjabboy Eshmuxammadovich,
O'zbekiston Respublikasi
Bank-moliya akademiyasi magistranti,
e-mail: sradjabboy@gmail.ru

KAMBAG'ALLIKNI QISQARTIRISHDA INDIVIDUAL DAROMADGA SOLIQLAR MEXANIZMIDAN SAMARALI FOYDALANISH MASALALARI

Annotatsiya. Ushbu maqola kambag'allikni qisqartirishda individual daromadga soliqlar mexanizmidan samarali foydalanish masalalari bag'ishlangan bo'lib, asosiy masala sifatida mavzu doirasida rivojlangan mamlakatlar tajribalarni o'rGANISH hamda olingan natijalar asosida xulosa va takliflar shakllantirishdan iborat. Ushbu maqsadga erishish uchun maqolada Xitoy Xalq Respublikasi misolida jismoniy shaxslari soliqqa tortish mexanizmini tahlil etildi, bunda ma'lumotlarni tavsiflash, natjalarni qayta ishlash, olingan natjalarni tahlil qilish, tendensiyalarni kuzatish, induksiya va deduksiya usullaridan foydalanildi. Maqola so'ngida o'rGANISH natjalari asosida xulosalar shakllantirildi va takliflar berildi.

Kalit so'zlar: soliqqa tortish mexanizmi, aholining turmush darajasi, daromadlarning shakllanishi, aholining real daromadlari, soliq solish obyekti, soliq stavkasi, soliqlar miqdori, iqtisodiy salohiyat, davlat soliq siyosati.

Safarov Radjabboy Eshmuxammadovich,
Master's student of the Banking and Finance Academy
of the Republic of Uzbekistan,

ISSUES OF EFFECTIVE USE OF THE MECHANISM OF TAXATION OF PERSONAL INCOME IN POVERTY REDUCTION

Abstract. This article is devoted to the effective use of the mechanism of taxation of individual income in poverty reduction, the main issue in the framework of the topic is the study of the experience of developed countries and the formation of conclusions and proposals based on the results obtained. To achieve this goal, the article analyzed the mechanism of taxation of individuals on the example of the People's Republic of China using methods of data description, results processing, analysis of the results obtained, trend tracking, induction and deduction. At the end of the article, based on the results of the study, conclusions are formulated and suggestions are given.

Keywords: taxation mechanism, standard of living of the population, income generation, real income of the population, object of taxation, tax rate, amount of taxes, economic potential, state tax policy.

Сафаров Раджаббой Эшмуҳаммадовиҷ,
магистрант Банковско-финансовой академии
Республики Узбекистан,

ВОПРОСЫ ЭФФЕКТИВНОГО ИСПОЛЬЗОВАНИЯ МЕХАНИЗМА НАЛОГООБЛОЖЕНИЯ ДОХОДОВ ФИЗИЧЕСКИХ ЛИЦ В СОКРАЩЕНИИ БЕДНОСТИ

Аннотация. Данная статья посвящена вопросам эффективного использования механизма налогообложения индивидуальных доходов при сокращении бедности, основным вопросом в рамках темы является изучение опыта развитых стран и формирование выводов и предложений на основе полученных результатов. Для достижения этой цели в статье был проанализирован механизм налогообложения физических лиц на примере Китайской Народной Республики с использованием методов описания данных, обработки результатов, анализа полученных результатов, отслеживания тенденций, индукции и дедукции. В конце статьи на основе результатов исследования сформулированы выводы и даны предложения.

Ключевые слова: механизм налогообложения, уровень жизни населения, формирование доходов, реальные доходы населения, объект налогообложения, ставка налога, сумма налогов, экономический потенциал, государственная налоговая политика.

DOI: <https://doi.org/10.47390/SP1342V3I12.1Y2023N56>

Kirish. Soliqqa tortish mexanizmi aholining turmush darajasiga va uning daromadlari shakllanishiga hamda ijtimoiy tabaqalanish darajasiga katta ta'sir ko'rsatadi. Shu boisdan ushbu masalani o'rganish tadqiqotchi olimlar va mutaxassislarga alohida mas'uliyat yuklaydi hamda o'zgacha qiziqish uyg'otadi, chunki bu masala davlatning kelajagini ravnaqini belgilashda xalqning yaxshi va farovon turmush sharoiti ta'minlash mexanizmi bilan xamohangdir. So'nggi yillarda soliq tortishning roli va uning yurtimiz aholisi turmush darajasiga ta'siri o'zgardi, soliqqa tortishdaadolat va tenglikni ta'minlash maqsad qilib olinib, soliq tizimini isloq qilish to'g'risida jiddiy qadamlar tashlandi va o'zgarishlar amalga oshirildi.

Birgina kuni kecha qabul qilingan O'zbekiston Respublikasi "Vazirlar Mahkamasining 2023-yil 17-oktyabrdagi "O'zbekiston Respublikasi hukumatining ayrim hujjatlariga ijtimoiy ahvoli va turmush sharoiti og'ir oilalarni qo'llab-quvvatlash tizimini soddallashtirishga qaratilgan o'zgartirish va qo'shimchalar kiritish to'g'risida" 547-son"^[2] qaroriga muvofiq endilikda "xalq deputatlari tuman (shahar) Kengashlarining sessiyalari oralig'idagi davrda "Temir daftar"ga kiritilgan ijtimoiy ahvoli va turmush sharoiti og'ir oilalarga kechiktirib bo'lmaydigan hollarda zudlik bilan yordam ko'rsatish zarurati yuzaga kelganda, bir martalik moddiy yordamni fuqarolar yig'inlari tomonidan sektorlar rahbarlari bilan kelishgan holda taqdim etilgan xulosaga asosan bir ish kunida tuman (shahar) hokimlari qarorlari bilan beriladi"^[3].

Darhaqiqat davlatimiz rahbariyati boshchiligidagi keyingi yillarda xalq farovonligini ta'minlashga qaratilgan ezgu g'oya asosida "Inson qadri uchun" shiori asosida izchil siyosat olib borilmoqda, buning natijasida 2027-yilga borib yurtimizda kambag'allikni kamida 2 baravarga kamaytirish maqsad etib olingan. Albatta ushbu vazifani bajarishda davlatning fiskal siyosati ham salmog'i yetakchi o'rinni egallaydi, zero davlat soliqlar va yig'imlar miqdorini o'zgartirish orqali aholining jamg'arma darajasiga ta'sir qiladi. Boshqa ko'plab omilarga qaraganda, fuqarolarning moddiy farovonligi shaxsiy daromadga belgilangan solig'ilalar ko'proq ta'sir qiladi.

Yuqoridagilarga asoslangan holda shuni aytish mumkinki, individual daromadlarga solig'i solinishi aniq ijtimoiy xususiyatga ega, chunki u istisnosiz mamlakatning iqtisodiy faol aholisining barcha qatlamlari manfaatlariga bevosita ta'sir qiladi.

Daromad solig'i aholining real daromadlari darajasiga ta'sir qilish uchun katta imkoniyatlarga ega va shu tariqa ularning turmush darjasini aholining individual daromadlarini

tartibga solish uchun imtiyozlar, soliq stavkalari tizimidan foydalanishga imkon beradi. Bundan tashqari, shaxsiy daromad solig'i aholi daromadlarini tabaqlashtirishning mavjud darajasini, aholining turli qatlamlariga soliq yuki darajasini tartibga solishi mumkin.

Individual daromad solig'ining maqsadi mamlakat byudjetini to'ldirish va mablag'larni aholi o'rtaida teng taqsimlashdan iborat bo'lib, bunga ushbu soliq funksiyalarini amalgaloshirish orqali erishiladi.

Mavzuga oid adabiyotlarning tahlili. Alini soliqqa tortish mavzusi darhaqiqat har bir zamon, davrda dolzarb masala bo'lib xizmat qilgan, zero davlat ravnaqi va aholining turmush farovon hamda hayoting shinamligi ta'minlash masalalari bir biri bilan hamohang bolishi zarur. Bunday yuksak maqsadga erish har bir davrning yetuk olimlari tomonidan chuqur o'rganilgan va turlicha qarashlar shakllantirilgan shu o'rinda, quyidagi taniqli olimlarning soliq tizimi va soliqlar haqidagi tariflarini ko'rib chiqishni maqsadga muvofiq deb hisoblaymiz. Misol uchun taniqli zabardast iqtisodchi olim A. Smit birinchi marta soliq tizimi haqida yozganda [4] asosiy to'rtta soliqqa tortish qoidalari prinsiplarini ilgari surdi:

1. Davlat xo'jalik yurituvchi subyektlari uchun imkon qadar nisbatan teng to'lov tizimini yaratishi zarur, ya'ni subyektlarining olayotgan foyda hamda daromadga qarab, tenglik qilishi kerak. Ushbu qoida adolat prinsipi — tenglik va universallik sifatida shakllantirilishi mumkin;

2. Soliq o'zboshimchalik bilan emas, balki aniq bo'lishi kerak. To'lov muddati, uning usuli va hajmi-har bir narsa aniq va shaffof bo'lishi kerak, ya'ni soliqlarning aniqligi;

3. Soliqlar to'lovchilar uchun eng qulay shartlarda va usullarda olinishi hamda to'lanishi kerak;

4. Soliq xazinaga kelgan narsadan ko'ra aholidan kamroq miqdorda olinishi kerak. Ushbu prinsipni soliq xizmatining arzonligi deb atash mumkin.

Yuqoridagilarga asossan shuni aytish mumkinki, soliqlar xar qanday sharoitda aholini qiynosti yoki yuk bo'lishi kerak emas, balki zaruriy bo'g'in, tolov shakli sifatida o'zini taqdim etishi lozim. Shundagina aholining davlat olib borayotgan siyosatidan roziligi kayfiyati shakllanadi, shu o'rinda "Buyuk ajdodimiz Ahmad al-Farg'oniy Misrda Nil daryosi suvi hajmining o'zgarishiga qarab, suvni barcha dehqonlar o'rtaida bir xil taqsimlash, suv bilan ta'minlash darajasining hosilga ta'siri va shular asosida soliq miqdorini adolatli o'rnatish g'oyasini ilgari surgan va hayotga joriy etgan. Bu insoniyat tarixida soliqqa tortish prinsiplarini ishlab chiqishga bo'lgan ilk jiddiy urinishlardan biri" [5; 16 b] ekanligi bizga yanada faxr hamda g'urur beradi.

"Har bir mamlakat, shu jumladan O'zbekiston uchun optimal (maqbul) soliq yukini ishlab chiqilishi va unga amal qilinishi iqtisodiyotni barqaror rivojlanishi va aholining yashash darajasini yaxshilanib borishi uchun asos yaratadi" [6].

Soliqlar davlat byudjeti daromadlarining markaziy instituti bo'lganiga hali 200-yil to'lgani ham yo'q. Ingliz iqtisodchisi S. Parkinson so'zi bilan aytganda: "Soliqlar ko'hnadir — xuddi dunyodek, uning yuzaga kelishida qachondir bir mahalliy qo'mondon o'z hududida joylashgan daryo yoki tog'dan savdogar hamda sayohatchi o'tsa ulardan haq olishi sabab bo'lgan" [7].

Yana bir iqtisodchi olimlarning zabardast vakillaridan biri D. Rikardo tomonidan soliqlar haqidagi fikr juda o'rinnlidir, u "Soliqlar, — hokimiyat ixtiyoriga kelib tushadigan yer mahsuloti va mamlakat mehnatining bir qismini tashkil etadi va oxir- oqibatda ular kapital hisobidan yoki mamlakat daromadi hisobidan to'lanadi" [8] deb yozadi.

Yurtimiz olimlaring A.S. Jurayev, U.A. Berdiyeva tomonidan berilgan quyidagi fikr bizningcha aynan hozirgi davrning soliq tizimi, qanday bo'lishini asoslaydi "Iqtisodiyotni modernizatsiyalash va diversifikatsiyalash sharoitida soliqlar davlatning iqtisodiy va ijtimoiy siyosatini amalga oshirishning asosiy manbai hisoblanadi. Demak, davlat byudjeti daromadlarini tashkil qiluvchi soliqlarning to'liq va o'z vaqtida undirilishini ta'minlash muhim ahamiyat kasb etadi" [9; 9 b].

Olimlarning fikrlariga umumiy xulosa sifatida shuni aytish mumkinki yurtboshimiz Shavkat Miromonovich ta'kidlaganlaridek, "Fuqarolarimiz soliqdan qochish emas, uni vaqtida to'lashdan manfaatdor bo'lishi zarur" [1].

Natija va muhokamalar. Zamonaviy sharoitda soliq tizimining samaradorligini oshirish uchun eng yaxshi mexanizm bu soliq majburiyatining bajarilishi korxona yoki jismoniy shaxsning farovonligiga xizmat qilishini ta'minlashdan iboratdir.

Har bir mamlakatda daromad solig'i tarixiy, siyosiy, iqtisodiy va boshqa omillar tufayli o'ziga xos xususiyatlarga ega. Shu o'rinda dunyo mamlakatlarining individual soliq to'lovchilar tarkibini belgilashiga nazar solsak, amalda ko'rindiki, jismoniy shaxslar chet elda daromad solig'i to'lovchilari sifatida tan olinadi, ammo ma'lum milliy xususiyatlar mavjud, masalan, Buyuk Britaniyada soliq maqsadlari uchun shaxs tushunchasiga fuqarolardan tashqari, uyushmalar, jamiyatlar, kasaba uyushmalari va jamiyatlar kiradi. AQSHda ushbu soliq yuridik shaxs maqomiga ega bo'lмаган jismoniy shaxslar, yakka tartibdagи tadbirkorlar va ularning sheriklardan olinadi. Germaniyada ushbu soliqning o'ziga xos xususiyatlari jismoniy shaxsning cheklangan yoki cheksiz majburiyat ekanligini o'z ichiga olishi kerak.

Shu o'rinda Xitoy Xalq Respublikasi misolida kambag'allikni qisqartirishda individual daromadga soliqlar mexanizmidan samarali foydalanish masalalari ko'rib chiqsak. mavzusi doirasida

Xitoy Xalq Respublikasining soliq tizimi-bu mamlakatda o'rnatilgan soliqlar va yig'imlar tizimi, shuningdek ularni yig'ish tamoyillari, shakllari va usullari to'plamidir.

Ko'plab davlatlar kabi soliqlar Xitoy Xalq Respublikasi xazinasi uchun eng muhim daromad manbai hisoblanadi. Shuningdek, u davlat tomonidan mamlakatning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishiga ta'sirini kuchaytirish uchun foydalanadigan muhim iqtisodiy dastakdir sifatida qo'llaniladi. 1994-yilgi islohotdan keyin soliq tizimi ishining ijobiy natijalari dunyoda birinchi marta Xitoy Xalq Respublikasi misolida "Sotsializmning bozor iqtisodiyoti"ga moslashtirilgan samarali soliq tizimini shakllantirishga imkon beradi. Xitoy Xalq Respublikasining mavjud soliq tizimi ushbu mamlakatni tashqi dunyoga ochishga qaratilgan bo'lib, bu milliy iqtisodiyotning jadal rivojlanishiga hissa qo'shadi [10; 52 b].

XXI asrda Xitoy Xalq Respublikasining moliya-byudjet tizimida va soliq tizimida jiddiy o'zgarishlar ro'y berdi, bu hukumatga makroiqtisodiy darajada boshqaruva choralarini samarali amalga oshirish uchun moliyaviy yordam ko'rsatdi. Biroq, hozirgi fiskal va byudjet tizimi vaqtinchalik bo'lib, bozor iqtisodiyotini rivojlantirish ehtiyojlariga javob bermaydi. Byudjet daromadlarini tartibga solish sohasida, xarajatlarni tartibga solish tizimida, shuningdek Markaziy va mahalliy byudjetlarda islohotlar hali yakunlanmagan. Fiskal tizim mamlakatning iqtisodiy tuzilishini va daromadlarni taqsimlashni tartibga solishda yanada zaif rol o'ynaydi.

Xitoyda byudjet mablag'lari to'g'ridan-to'g'ri iqtisodiy rivojlanish uchun emas, balki asosan ijtimoiy maqsadlar uchun sarflanadi. Hukumat iqtisodiyotni bozorga asoslangan holda rivojlantirish choralarini ko'radi, ya'ni bozor kuchlari hisobidan va davlat byudjeti mablag'lari

milliy mudofaa, davlat boshqaruvini saqlash, o'rta ta'lim, sog'liqni saqlash va ijtimoiy ta'minotga sarflanadi. Xitoy oliv ta'lim, ilm-fan va infratuzilma xarajatlariga alohida ahamiyat bermoqchi. Sog'liqni saqlash va oliv ta'lim kabi sohalarda davlat xarajatlarini nazorat qilish sohasida muhim islohotlar amalga oshirilishi kutilmoqda.

Soliq tizimi makroiqtisodiy nazoratda muhim rol o'ynaydi va hukumat individual daromadga soliqlar mexanizmidan samarali foydalanish hamda uning davlatning umumiy daromadidagi ulushini oshirish choralarini ko'rmoqda. Bu mamlakat byudjetiga soliq tushumlarining o'sishiga va daromadlarning yaxshiroq taqsimlanishiga yordam beradi va fiskal va byudjet tizimi iqtisodiyotning avtomatik stabilizatori rolini o'ynaydi.

Xitoy Xalq Respublikasida soliq qonunchiliginish ishlab chiqish va soliq siyosatini belgilash vakolatiga ega bo'lgan davlat organlariga, quyidagilar kiradi:

- Soliq qonunlarini ishlab chiqadigan, qabul qiladigan va amalga oshiradigan Butun-xitoy Xalq Kongressi va uning doimiy qo'mitasi;
- Soliq solish sohasidagi ma'muriy normalar, qoidalar, instruksiyalarni va ko'rsatmalarni ishlab chiqadigan Davlat Kengashi;

Moliya vazirligi, Davlat soliq boshqarmasi, Davlat Kengashi huzuridagi tarif va tasniflash qo'mitasi va asosiy Bojxona boshqarmasi. Ushbu organlar soliq solish sohasidagi me'yoriy hujjatlarni ishlab chiqadi va qabul qiladi. Moliya vazirligining soliq siyosati boshqarmasi soliq siyosatini shakllantirish uchun javobgardir va Davlat soliq boshqarmasi soliq ma'muriyatini amalga oshiradi [11].

Xitoy Xalq Respublikasidagi soliq siyosati asosan yurtimiz soliq siyosatiga o'xshaydi. Shunday qilib, barcha soliqlarni boshqarish asosiy Davlat soliq boshqarmasi hamda uning viloyat va mahalliy soliq ma'muriyatlari tomonidan amalga oshiriladi. Taqqoslash uchun O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Soliq qo'mitasi, viloyatlar va tumanlar soliq boshqarmalari, va ularning asosiy vazifasi bu soliq ma'murchilagini amalga oshirishdir.

Yurtimizda farqli o'laroq Xitoy Xalq Respublikasi soliq tizimida 25 ta asosiy soliqlardan iborat, O'zbekistonda esa 9 tani tashkil etadi. Xitoy Xalq Respublikasining asosiy soliq turlari 1-jadvalda keltirib o'tilgan

1-jadval

Xitoy Xalq Respublikasining soliq tizimidagi soliq solish obyekti bo'yicha soliqlarning guruhanishi

Soliq guruhi	Soliqlarning asosiy turlari
Aylanmadan soliqlar	QQS Iste'mol solig'i (savdo solig'i) Biznes solig'i
Foyda (daromad) solig'i	Korporativ daromad solig'i Xorijiy investitsiyalar ishtirokidagi korxonalar va xorijiy korxonalarining daromad solig'i Shaxsiy daromad solig'i
Resurslar uchun soliqlar	Resurs solig'i Yer solig'i (shahar va tumanlar yerlaridan foydalanganlik uchun to'lov)
Maqsadli soliqlar va yig'imlar	Shaharlarni saqlash va qurish uchun soliq Qishloq xo'jaligi yerlaridan foydalanganlik uchun soliq

	Asosiy vositalarga investitsiyalar bo'yicha soliq Yerni sotishdan olinadigan soliq
Mulk solig'i	Mulk solig'i Ko'chmas mulk solig'i
Operatsion (harakatlar) soliqlari	Avtotransport vositalari va suv kemalaridan foydalanish uchun soliq Shtamp (gerb) boji Mulkni ijaraga berish uchun soliq
Qishloq xo'jaligi soliqlari	Sug'oriladigan qishloq xo'jaligi yerlari uchun soliq Chorva mollarini parvarish qilish va ko'paytirish uchun soliq

Aylanma soliqlar, soliqlar miqdori ishlab chiqarish, muomala va xizmatlar sohasidagi tovar aylanmasi yoki sotish hajmiga bog'liq bo'ladi va shundan kelib chiqqan holda hisob-kitob qilinadi.

Foya (daromad) solig'i: ushbu soliq guruhidan olinadigan daromad yuridik shaxslar tomonidan olingan foya miqdoriga yoki jismoniy shaxslarning daromadlari miqdoriga bog'liq bo'ladi va shundan kelib chiqqan holda hisob-kitob qilinadi.

Resurslar uchun soliqlar, tabiiy resurslardan foydalanish uchun belgilangan soliqlar. Ularning maqsadi turli joylarda va sharoitlarda atrof-muhitni boshqarish bilan shug'ullanadigan soliq to'lovchilarning daromadlarini tenglashtirishdir.

Maqsadli soliqlar va yig'imlar: soliq yig'ish olingan summalarini ma'lum maqsadlarga yo'naltirish uchun xizmat qiladi.

Mulk solig'i, muayyan mol-mulkdan soliq undirishdir.

Operatsiyalar (harakatlar) bo'yicha soliqlar: muayyan operatsiyalar yoki harakatlar soliqqa tortiladi.

Qishloq xo'jaligi soliqlari: qishloq xo'jaligi va chorvachilikni saqlash (ko'paytirish) uchun soliqlar tushuniladi.

Xitoy Xalq Respublikasida soliq ma'muriyatidagi vakolatlarning taqsimlanishiga ko'ra soliqlarning ikki turini ajratish mumkin:

- Markaziy (milliy);
- mahalliy (mintaqaviy).

Markaziy (milliy) soliqlarni boshqarish Markaziy soliq idoralari tizimiga kiritilgan soliq organlari tomonidan amalga oshiriladi. Ushbu bo'limlar quyidagi soliqlarni yig'adigan asosiy Davlat soliq boshqarmasiga bo'ysunadilar:

- Qo'shilgan qiymat solig'i;
- Iste'mol solig'i;
- Korporativ daromad solig'i;
- Temir yo'l, banklar va sug'urta kompaniyalari bosh ofislari tomonidan to'lanadigan biznes solig'i;
- Fond bozorida operatsiyalarni amalga oshirishda to'langan shtamp boji;
- Jamg'arma depozitlari bo'yicha foizlar ko'rinishidagi daromadlarga to'lanadigan shaxsiy daromad solig'i;
- Xitoy Xalq Respublikasining dengiz hududida neft va gaz ishlab chiqaruvchi korxonalar tomonidan to'lanadigan resurs solig'i;
- Avtotransport vositalarini sotib olish uchun soliq;

- Markaziy va aralash soliqlar miqdoridan to'lanadigan ta'lif uchun qo'shimcha to'lov.

Mahalliy (mintaqaviy) soliqlarni boshqarish alohida viloyatlarning mahalliy (mintaqaviy) soliqlari tizimiga kiruvchi soliq organlari tomonidan amalga oshiriladi. Ushbu bo'limlarni viloyat darajasidagi mahalliy soliq ma'muriyatlari boshqaradi va ular viloyat darajasidagi xalq hukumatlari va asosiy Davlat soliq ma'muriyatiga bo'ysunadi.

Mahalliy soliq ma'muriyatlari quyidagi soliqlarni yig'adilar (Markaziy soliq idoralariga tegishli soliqlarni yig'ish bundan mustasno):

- Biznes solig'i;
- 2002-yil 1-yanvargacha belgilangan davlat, jamoaviy va xususiy mulkchilik shaklidagi korxonalar tomonidan to'lanadigan korxonalar daromadlariga soliq;
- Shaxsiy daromad solig'i;
- Yer qiymatidan olinadigan soliq;
- Shahar ta'mirlash va qurilish solig'i;
- Transport solig'i;
- Mulk solig'i;
- Resurs solig'i;
- Shahar yerlaridan foydalanganlik uchun soliq;
- Qishloq xo'jaligi ekin maydonlaridan foydalanganlik uchun soliq;
- Huquqlarni o'tkazish uchun soliq;
- Tamaki solig'i;
- Shtamp boji;
- Markaziy va aralash soliqlar miqdoridan to'lanadigan ta'lif uchun qo'shimcha to'lov.

Markaziy va mahalliy soliqlar (yig'imlar) dan olinadigan daromadlar milliy va mahalliy byudjetlarning daromadlari hisoblanadi. Qo'shma soliqlar (yig'imlar) dan daromad soliq tushumlari taqsimlash belgilangan mutanosib tartibga muvofiq yoki soliq to'lovchining turiga qarab milliy va mahalliy byudjetlar o'rtasida taqsimlanadi. Soliqlar (yig'imlar) Markaziy yoki mahalliy soliq ma'muriyatlari vakolatiga kiradi. Qo'shma soliqlarni yig'ish bilan Markaziy soliqlar idorasini shug'ullanadi. Soliqlarni to'lamaganlik uchun penyalar va jarimalar Xitoy Xalq Respublikasi qonunchiligidagi nazarda tutilgan.

Xitoy Xalq Respublikasining soliq qonunchiligi uzoq tarixga egaligi bilan birga u hozirgi shiddatli zamonga doimiy ravishda moslashib, takomillashib, tez rivojlanayotgan iqtisodiyotga moslashib kelmoqda.

"Soliq yig'ishni boshqarish to'g'risida" gi qonun 1992-yilda qabul qilingan (jami 3 ta tahrir qilingan, oxirgi 2013-yilda) va soliq solishning umumiyligi tamoyillari, soliq ma'muriyati qoidalari, soliq tekshiruvlari va soliq huquqbazarliklari uchun qonuniy javobgarlikni belgilaydigan asosiy qonun hujjatidir. Ushbu qonun 6 bob va 94 moddadan iborat bo'lib, O'zbekiston Respublikasi soliq kodeksining analogidir. Soliqlarni joriy yetish va bekor qilish ushbu qonunga muvofiq amalga oshiriladi. Hozirgi vaqtida korxonalar foyda soliqlarini, jismoniy shaxslar daromadlarini soliqqa tortish va transport solig'ini joriy qiluvchi faqat uchta qonun amal qiladi. Qolgan soliqlar ma'muriy huquqiy hujjatlar, ya'ni vaqtinchalik qoidalari va normalari bilan belgilanadi va tartibga solinadi.

“Soliq yig’ishni boshqarish to‘g’risida” gi qonunni qabul qilishdan maqsad soliq to‘lovchilarning huquqlari va qonuniy manfaatlarini himoya qilishdan iborat bo‘lib, unga ko‘ra soliq imtiyozlari quyidagi shakllarda taqdim yetiladi:

- Har qanday soliq va to‘lovlarni to‘lashdan ozod qilish;
- Obyektning ma’lum bir qismini yoki soliq solish obyektlarining ayrim turlarini soliq bazasidan chiqarib tashlash;
- Soliq stavkalarini pasaytirish;
- Soliq bazasidan soliq imtiyozlari;
- Daromad va mulk qiymati bo‘yicha soliq solinmaydigan minimal miqdorlar;
- Soliq maoshidan chegirmalar;
- Soliqlar va to‘lovlarni to‘lash shartlarini o‘zgartirish;
- Soliq ta’tillari (ma’lum vaqt uchun soliq imtiyozlari);
- To‘langan soliqlarni ofset yoki qaytarish;
- Soliq hisobotlarini taqdim yetish tartibini soddalashtirish [12]

Rivojlanishning har qanday bosqichida jamiyat oldida turgan ustuvorliklarni hisobga olgan holda, davlat soliq imtiyozlarining ma’lum tarkibini tanlaydi va shu bilan soliq imtiyozlari tizimini shakllantiradi.

Xitoy Xalq Respublikasi soliq tizimida soliq imtiyozlari, soliq solinadigan obyektlar solig‘idan ozod qilish, soliqni kamaytirish, stavkalarni kamaytirish, imtiyozli soliqqa tortiladigan maxsus iqtisodiy zonalar qo’llaniladi.

Jismoniy shaxslar tomonidan to‘lanadigan asosiy soliq shaxsiy daromad solig‘i hisoblanadi. Ushbu soliqni yig’ish Xitoy Xalq Respublikasining 3-chaqiriq Xalq Kongressining 5-sessiyasida 1980-yil 10-sentyabrda qabul qilingan “Shaxsiy daromad solig‘i to‘g’risida” gi qonunga muvofiq amalga oshiriladi, shu kungacha unga oltita o‘zgartirish va qo’shimchalar kiritildi.

Soliq to‘lovchilar Xitoy fuqarolari yoki doimiy yashash joyidan qat’i nazar, Xitoy hududida 1 yildan ortiq doimiy yashaydigan chet el fuqarolari bo‘lib hisoblanadi, mamlakatda yoki chet elda olingan daromad miqdoridan jismoniy shaxslar daromad solig‘ini to‘lashlari shart [13].

Xitoy Xalq Respublikasida yashash joyiga ega bo‘lgan shaxslar, odatda, Xitoy Xalq Respublikasida hududida doimiy ro‘yxatdan o’tish, oila yoki iqtisodiy manfaatlar mavjudligi sababli Xitoy Xalq Respublikasida hududida yashovchi shaxslar hisoblanadi.

Xitoy Xalq Respublikasida yashash joyi bo‘lmagan va Xitoy Xalq Respublikasida 1 yildan ortiq, lekin 5 yildan kam yashagan shaxslar soliq organining qarori bilan chet el daromadlari bo‘yicha shaxsiy daromad solig‘ini to‘lashdan ozod qilinishi mumkin.

Jismoniy shaxslardan olinadigan daromad solig‘i 2-jadvalda ko‘rsatilgan daromad turlari bo‘yicha to‘lanadi [14].

2-jadval

Jismoniy shaxslardan olinadigan daromad solig‘i

T/r	Daromad turlari
1.	Ish haqi shaklida daromad
2.	Yakka tartibdagи tijorat va sanoat korxonalarining sanoat yoki boshqa tadbirkorlik faoliyatini amalga oshirishdan olgan daromadlari
3.	Korxona va muassasalardan olingan pudrat hamda lizingdan olingan daromadlar

4.	Korxonalar va muassasalar bilan shartnomalari bo'yicha biznes yuritishdan olingan daromad
5.	Ishlar (xizmatlar ko'rsatish) bajarish uchun haq shaklida daromadlar
6.	Gonorar ko'rinishidagi daromadlar (gonorar-bu sizning ijodingiz mahsuli kitob, loyihalar, rasmlar, dasturi vositalar, maqolalar yoki boshqa bosma nashrlardan olingan daromadlar)
7.	Royalti shaklida daromad
8.	Foizlar va dividendlar ko'rinishidagi daromadlar
9.	Mulkni ijaraga berishdan olingan daromad
11.	Mulkni sotishdan olingan daromad
10.	Tasodifiy daromad (sovrinli yutuqlar, lotereya yutuqlari va boshqalar)
11.	Xitoy Xalq Respublikasi Davlat Kengashi Moliya boshqarmasi tomonidan soliq solish obyekti sifatida tasniflangan boshqa daromadlar

Xitoy Xalq Respublikasida ish haqi ko'rinishidagi daromadga progressiv stavka qo'llaniladi va uning stavkalari 3-jadvalda keltirilgan.

3-jadval

Jismoniy shaxslarning ish haqi ko'rinishidagi daromadlariga qo'llaniladigan stavkalar

T/r	Soliq solinadigan daromad miqdori (bir oy uchun)	Soliq stavkalari
1.	1500 yuangacha	3%
2.	1 501 dan 4 500 yuangacha	10%
3.	4501 dan 9000 yuangacha	20%
4.	9 001 dan 35 000 yuangacha	25%
5.	35 001 dan 55 000 yuangacha	30%
6.	55 001 dan 80 000 yuangacha	35%
7.	80 001 yuan va undan yuqori	45%

Shu bilan birgalikda jismoniy shaxslarning yakka tartibdagi tijorat yoki sanoat korxonalari va boshqa tadbirkorlik faoliyatini amalga oshirishdan olgan daromadlari, korxonalar va muassasalar bilan shartnomalari bo'yicha tadbirkorlik faoliyatini amalga oshirishdan olingan daromadlar, progressiv soliq shkalasi qo'llaniladi va uning stavkalari 4-jadvalda keltirilgan.

4-jadval

Jismoniy shaxslarning tadbirkorlik faoliyatini amalga oshirishdan olgan daromadlariga qo'llaniladigan stavkalar

T/r	Soliq solinadigan daromad miqdori (bir oy uchun)	Soliq stavkalari
1.	15 000 yuangacha	5%
2.	15 001 dan 30 000 yuangacha	10%
3.	30 001 dan 60 000 yuangacha	20%
4.	60 001 dan 100 000 yuangacha	30%
5.	100 001 yuan va undan yuqori	35%

Gonorar ko'rinishidagi daromadlar uchun soliq summasining 30 foizini olib tashlagan holda 20% mutanosib stavka qo'llaniladi;

Ishlarni (xizmatlarni) bajarishdan olingan daromadlar va roylari, foizlar, dividendlar, mulkni ijaraga berish, mulkni sotish, tasodifiy va boshqa daromadlar ko'rinishidagi daromadlar bo'yicha stavka ham 20% ni tashkil qiladi.

Quyidagi daromad turlari jismoniy shaxslardan olinadigan daromad solig'idan ozod qilinadi:

- Xalq hukumatlari tomonidan fan, ta'lif, texnologiya, madaniyat, sog'liqni saqlash, sport va atrof-muhitni muhofaza qilish sohasidagi yutuqlari uchun mukofotlar;
- Davlat qarz obligatsiyalari va davlat tomonidan chiqarilgan obligatsiyalar bo'yicha foizlar;
- Yagona davlat qoidalariga muvofiq to'lanadigan subsidiyalar va grantlar;
- Ijtimoiy ta'minot xarajatlari, boquvchisini yo'qotganlik uchun nafaqa, moddiy yordam;
- Sug'urta tovonlari;
- Qurolli kuchlarning xodimlari va oddiy harbiy xizmatchilarini nafaqaga chiqish yoki demobilizatsiya qilish uchun ajratilgan nafaqalar, moddiy yordam;
- Yagona davlat qoidalariga muvofiq ishchilar va xodimlarga to'lanadigan nafaqalar, pensiyalar, moddiy yordam;
- Xitoy xalq Respublikasi qonunchiliga muvofiq soliqdan ozod qilingan chet el elchixonalari va konsullik idoralarining diplomatik vakillari, konsullik xodimlari va boshqa xodimlarining daromadlari;
- Ishtirokchilaridan biri Xitoy Xalq Respublikasi hukumati bo'lgan xalqaro shartnomalarga va u unga muvofiq soliqdan ozod qilingan daromadlar va boshqa yig'imlar;

Jismoniy shaxslardan olinadigan daromad solig'i miqdorini kamaytirish quyidagi hollarda qo'llaniladi:

- nogironlar, yolg'iz qariyalar va xalq qahramoni boquvchisi bo'lgan oilalari daromadlari (xalq qahramon halok bo'lganda);
- tabiiy ofatlar kelib chiqqanda berilgan moddiy yordam ko'rinishidagi daromadlar uchun.

Yuqoridagilarga asoslanib shuni aytish mumkinki bugungi kunda Xitoy Xalq Respublikasi ko'plab sohalarda yetakchilik qilib kelmoqda jumladan soliq tizimi va uning ma'murchiligidagi ham va bu uning keyingi rivojlanish bosqichiga chiqishiga va iqtisodiy salohiyatini oshirishiga xizmat qiladi.

Xulosa. Umumiy xulosa sifatida shuni aytishimiz mumkinki, bugungi kundagi ko'plab rivojlangan mamlakatlarning iqtisodiy qudrati, uning soliq tizimi rivojlanishning asoslanadi va bu uni ajralmas qismidir. Zero, umuman iqtisodiyotning rivojlanishi davlat soliq siyosatini qanday olib borishiga bog'liq. Shu o'rinda bizning tadqiqotimiz natijalari bizga yurtimizda Xitoy Xalq Respublikasi tajribalaridan foydalangan holda quyidagilarni amalga oshirish uchun takliflarni shakllantirishga imkon berdi:

- ishlashni yoki band bo'lishni rag'batlantiruvchi soliq tizimini joriy etish, aholini rasmi ishlashini qo'llab quvvatlovchi fiskal siyosatni amalga oshirish;
- aniq manzili ijtimoiy muhofazaga muhtoj bo'lgan shaxslarni soliplardan ozod etish tizimini tashkil etish;
- umumiy oila daromadlariga qarab individual daromadni soliqqa tortishning tizimini joriy etish (xorijiy tajriba asosida);

- ko‘p bolali oilalarni qo‘llab quvvatlovchi soliq imtiyozlarini va preferensiylarini joriy etish;

Umumiy xulosa sifatida shuni aytishimiz mumkinki bizningcha yurtimizda kelajakda boqimandalikka kurashuvchi, shu bilan birgalikda ijtimoiy adolatni ta’minlovchi aniq shaffof individual daromadni soliqqa tortish mexanizmlari kerak bunga xorijiy tajribalarni tahlil etish va o‘rganish orqali erishiladi.

Adabiyotlar/Литература/References

1. Mirziyoyev Sh.M. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning Oliy Majlisga Murojaatnomasi. T.: O‘zbekiston, 2019. 55 b.
2. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2023-yil 17-oktyabrdagi “O‘zbekiston Respublikasi hukumatining ayrim hujjatlariga ijtimoiy ahvoli va turmush sharoiti og‘ir oilalarni qo‘llab-quvvatlash tizimini soddalashtirishga qaratilgan o‘zgartirish va qo‘sishchalar kiritish to‘g‘risida”gi 547-sonli qarori.
3. <https://soliq.uz/press-services/news/show/endilikda-temir-daftarga-kiritilgan-ijtimoiy-ahvoli-va-turmush-sharoiti-ogir-oilalar-muammolarini-tezkor-va-soddalashtirilgan-tartibda-hal-etiladi>.
4. Еременко Е.А. (2013). Принципы налогообложения: историко-теоретический аспект. Финансы и кредит, (38 (566)), 78-83.
5. Soliq nazariyasi va tarixi. O‘quv qo‘llanma. Sh.Toshmatov, A.G‘iyosov, S.Giyasov; -Т.; “Iqtisod va moliya” 2021.-289-b.
6. Qudbiyev, N. T., Axmadaliyeva, Z. A., & No, D. M. O. G. L. (2022). SOLIQ YUKINING BIZNES UCHUN AHAMIYATI. Scientific progress, 3(3), 699-708.
7. Паркинсон С. Закон и доходы. — М.: ПКК “Интерконтакт”, 1992. — с.14-15.
8. Кундузова, К. И. (2022, April). Об эффективности налоговой системы. In E Conference Zone (pp. 92-95).
9. A.S. Jurayev, U.A. Berdiyeva. Soliq ma’murchiligi, – Т.: “Nihol print” OK, 2022. – 284 b.
10. Попова, Л. В., Дрожжина, И. А., & Маслов, Б. Г. Налоговые системы зарубежных стран/М.: Дело и Сервис, 2011.
11. Кизимов, А. С. (2009). Восток—дело тонкое, или О налогообложении в Китае. Российский налоговый курьер, (15), 3-7.
12. Калаков, Р. Н. (2010). Практика предоставления налоговых льгот в зарубежных странах. Налоги и налогообложение, (9), 45-54.
13. Пирумова, В. Э. (2011). Сравнительный анализ понятия “Налоговый резидент” в КНР и РФ, применительно к соглашению, заключенному между правительством РФ и правительством КНР об избежании двойного налогообложения и предотвращении уклонения от налогообложения в отношении налогов на доходы. Мир современной науки, (5), 42-45.
14. Tohirovich, Q. N. (2023). Specifics of Accounting for Lease Operations of the Organization. Journal of Sustainability in Integrated Policy and Practice, 1(2), 31-38.
15. Temirqulov, A., & Qudbiyev, N. (2022). Iqtisodiy rivojlanish maqsadlarini amalga oshirishda soliq siyosati o‘rnii. Journal of Integrated Education and Research, 1(2), 121-127.
16. Бахтиёров, А. (2023). BANK MENEJMENTI ASOSLARI, UNING IQTISODIY MOHIYATI. Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари/Актуальные проблемы социально-гуманитарных наук/Actual Problems of Humanities and Social Sciences., 3(7), 111-119.
17. Nabievich, I. I. (2023). The Role and Specifics of the Valuation Method in Accounting. Central Asian Journal of Innovations on Tourism Management and Finance, 4(5), 24-31.

18. Эрматов, А. А. (2022). Отражение Арендных Операций В Финансовой Отчетности В Соответствии С Правилами Mcфo. *Periodica Journal of Modern Philosophy, Social Sciences and Humanities*, 11, 108-112.
19. Qudbiyev, N. T., Axmadaliyeva, Z. A., & No, D. M. O. G. L. (2022). SOLIQ YUKINING BIZNES UCHUN AHAMIYATI. *Scientific progress*, 3(3), 699-708.

SCIENCEPROBLEMS.UZ

**ИЖТИМОЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ
ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ**

Nº 12/1 (3) – 2023

**АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО-
ГУМАНИТАРНЫХ НАУК**

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

**Ижтимоий-гуманитар фанларнинг
долзарб муаммолари**” электрон
журнали 2020 йил 6 август куни 1368-
сонли гувоҳнома билан давлат
рўйхатига олинган.

Муассис: “SCIENCEPROBLEMS TEAM”
мастъалияти чекланган жамияти

Таҳририят манзили:
100070. Тошкент шаҳри, Яққасарой
тумани, Кичик Бешёғоч кўчаси, 70/10-
уй. Электрон манзил:
scienceproblems.uz@gmail.com
Боғланиш учун телефонлар:
(99) 602-09-84 (telegram).